

Themaplan

Opgroeien en opvoeden

Sociaal Domein

2019 - 2022

Inhoudsopgave

1	<i>Inleiding</i>	3
1.1	Achtergrond	3
1.2	Totstandkoming	3
1.3	Focus themaplan	3
1.4	Leeswijzer	4
2	<i>Huidige situatie van het thema</i>	5
2.1	Achtergrond en aanleiding	5
2.2	De maatschappelijke opgave	7
3	<i>Wat willen we bereiken?</i>	11
3.1.	Resultaten en sub-resultaten	11
3.2.	Indicatoren en nulmeting	11
3.3.	Monitoring	14
4	<i>Hoe gaan we dat bereiken?</i>	15
4.1	Wat zetten we in?	15
4.2	Randvoorwaarden	24
5	<i>Hoe gaan we dat organiseren?</i>	26
5.1	Thema-organisatie	26
5.2.	Betrokkenheid van de inwoners	26
5.3.	Communicatie	27
6	<i>Hoe bekostigen we de uitvoering van het thema</i>	28
6.1.	Meerjarenbegroting 2019 – 2022	28
6.2.	Investeringen 2019-2022	30
6.3.	Risico's	30

---

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

In Dronten willen we samen meer mogelijk maken. We realiseren ons dat de sociale situatie van onze inwoners veelomvattend is. Het is belangrijk om daarom vanuit elke invalshoek aan te kunnen sluiten bij de leefwereld van onze inwoners. In Dronten benaderen we het sociaal domein daarom breed rekening houdend met de wettelijke kaders. We streven naar een inclusieve participatiesamenleving en gezonde leefomgeving, zowel fysiek als sociaal. Dit staat voor deelname aan en bijdragen in een inclusieve samenleving, waarin iedereen meetelt en we ons veilig voelen. Als gemeente zijn we niet dé speler maar één van de spelers.

Onze ambities hebben we eind 2017 geconcretiseerd in de *maatschappelijke agenda*. Dat hebben we samen met onze partners gedaan, om zo de gedeelde zeggenschap en verantwoordelijkheid te onderschrijven. Tevens hebben we de afgelopen beleidsperiode geëvalueerd. Om onze ambities te kunnen realiseren hebben we in 2018 – na een scenariostudie – de financiële kaders bepaald in de Kadernota 2019 en vastgelegd in de Begroting 2019. Ook heeft de gemeenteraad de *strategie voor het brede sociaal domein 2019-2022* vastgesteld.

1.2 Totstandkoming

Op basis van de financiële kaders en de strategie hebben we in het najaar van 2018 in drie bouwbijeenkomsten met onze inwoners en partners de volgende stappen gezet. In themaplannen – gebaseerd op de vijf thema's van de maatschappelijke agenda – hebben we onze ambities uitgewerkt in concrete gezamenlijke activiteiten. Op basis hiervan gaan we in maatschappelijke coalities aan de slag. De vijf themaplannen zijn:

- Themaplan Participatie
- Themaplan Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden
- Themaplan Gezonde leefstijl
- Themaplan Leefbaarheid en veiligheid
- Themaplan Opgroeien en opvoeden
-

1.3 Focus themaplan

Dit plan heeft betrekking op het thema Opgroeien en opvoeden. In Dronten vinden we het belangrijk dat kinderen gezond en kansrijk opgroeien en zich kunnen scholen en ontwikkelen. Het uitgangspunt daarbij is dat dit zoveel mogelijk op en vanuit de school gebeurt. En elk kind heeft het recht zich beschermd te weten bij onveiligheid. Elke jongvolwassene verdient het om goed op weg te worden geholpen naar een zeker en zelfstandig bestaan. Dat betekent dat we er zijn voor kinderen en voor hun ouders op verschillende vlakken. Zo hebben we extra aandacht voor kinderrechten en willen we dat

kinderen kunnen meepraten en meedoen. Bij problemen moet een kind goed worden geholpen en kunnen terugvallen op een mentor of coach die hij of zij vertrouwt.

1.4 Leeswijzer

Na de inleiding beschrijven we in hoofdstuk 2 de aanleiding voor dit themaplan. Wat is de huidige situatie en wat zijn de maatschappelijke opgaven. We concretiseren de beoogde resultaten en bijbehorende indicatoren in hoofdstuk 3. Daarna beschrijven we in hoofdstuk 4 hoe we dat gaan bereiken en in hoofdstuk 5 laten we zien hoe we dat organiseren. De kosten en beschikbare budgetten zetten we in hoofdstuk 6 op een rij.

Ten behoeve van het bestuurlijk traject binnen de gemeente is een sturingsnotitie themaplannen sociaal domein 2019-2022 opgesteld. Aangezien de themaplannen (groeierende) producten zijn van een zich continuerende samenwerking met onze partners – en dus geen klassieke gemeentelijke beleids- of uitvoeringsplannen, maar plannen van maatschappelijke coalities – zijn in die overkoepelende notitie de belangrijkste aspecten voor de bestuurlijke kaderstelling ten aanzien van de sturing door de gemeenteraad uitgelicht.

2 Huidige situatie van het thema

2.1 Achtergrond en aanleiding

In de maatschappelijke agenda hebben we onze ambitie vertaald in vijf beoogde resultaten voor het thema opgroeien en opvoeden:

- Alle kinderen de kans bieden zich te ontwikkelen
- Minder kinderen maken gebruik van jeugdhulp en/of meer kinderen maken gebruik van een verschuiving van zwaardere naar lichtere hulp
- Meer ouders kunnen zelfstandig voor hun kinderen zorgen
- Minder kinderen groeien in armoede op
- Kwetsbare jongeren beter op weg helpen zelfstandig te worden

In de volgende paragrafen beschrijven we kort waarom we gaan voor deze resultaten.

1. Alle kinderen de kans bieden zich te ontwikkelen

Ouders, voorschoolse voorzieningen, het onderwijs en de gemeente Dronten hebben een gezamenlijke opdracht om samen met ouders/verzorgers, kinderen en jongeren optimale ontwikkelingskansen in alle levensfasen te bieden, zodat zij in de toekomst volwaardig aan de samenleving kunnen deelnemen. Van preventieve jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp binnen de school, voor- en voerschoolse educatie tot de aanpak van schoolverzuim, thuiszitten en voortijdig schoolverlaten. Daarbij wordt aangesloten bij de leefwereld van het kind.

Voor optimale ontwikkelingskansen is het belangrijk om zowel het onderwijs (inclusief de voorschoolse periode) als het preventieve aanbod en de jeugdhulp goed te organiseren en waar mogelijk met elkaar te integreren: 'de school als werkplaats'. Uit onderzoek blijkt dat jongeren die een startkwalificatie¹ hebben behaald, sterker staan op de arbeidsmarkt. De werkloosheid bij jongeren mét een startkwalificatie ligt tweemaal lager dan bij jongeren zonder startkwalificatie. Meer startkwalificaties betekent ook minder criminaliteit. Voortijdig schoolverlaters zijn vijf keer vaker verdacht van een misdrijf.

2. Minder kinderen maken gebruik van jeugdhulp en/of meer kinderen maken gebruik van een verschuiving van zwaardere naar lichtere hulp

In de afgelopen vier jaar hebben we in Dronten ingezet op het organiseren en inzetten van een goede toegang, versterking van preventief aanbod en het bieden van passende hulp. Daarbij is samengewerkt op lokaal en regionaal niveau. Deze samenwerking heeft vooral veel opgeleverd op casusniveau, voor de toegankelijkheid van het preventieve aanbod en jeugdhulp én in de relatie tussen professionals en inwoners.

---

¹ Een startkwalificatie is een havo-, vwo-diploma of MBO2-diploma.

De gewenste maatschappelijke verandering (normaliseren, minder medicalisering, minder afhankelijkheid van de hulpverlening, meer steun vanuit het eigen netwerk) komt echter nog onvoldoende van de grond. Vooral omdat de juiste prikkels hiervoor nog deels ontbreken.

We zagen daarom in 2017 en de eerste helft van 2018 het (langdurige) gebruik en de kosten van de jeugdhulp toenemen in plaats van stabiliseren of afnemen. Lokaal en regionaal gaat daarom het roer om, deels al in 2018 en deels vanaf 2019. De ombuigingen die we inzetten, krijgen ook een financiële vertaling. Om de jeugdhulp op termijn betaalbaar te houden, gaan we het financiële tekort in 5 jaar (2018-2022) met meer dan de helft terugdringen (van -2.92 miljoen in 2018 naar -1,24 miljoen in 2022).

3. Meer ouders kunnen zelfstandig voor hun kinderen zorgen

In 2016 woonden in Dronten 106 jeugdigen niet thuis. In 2017 woonden 122 jeugdigen niet thuis. Daarvan wonen er 57 in een pleeggezin en 65 in een gezinshuis of op een groep (begeleid of behandeld wonen). In de eerste helft van 2018 was de uitstroom van jeugdigen in verblijf hoger dan de instroom. Op peildatum 1 januari 2018 woonden 98 jeugdigen niet thuis. Op peildatum 1 oktober 2018 woonden 83 jongeren niet thuis. Er is veel onderzoek gedaan naar de gevolgen van groepswonen voor jeugdigen. De conclusie is dat het slecht is voor het ontwikkelingsperspectief van jeugdigen om (langdurig) in een groep te wonen, zeker als de relatie met thuis niet in stand blijft. We vinden het daarom extra belangrijk om te voorkomen dat jeugdigen uit huis worden geplaatst (al dan niet vrijwillig) óf om de opnametijd te verkorten. En daarbij de relatie met thuis vast te houden.

Ook willen we in Dronten de gevolgen van scheidingen voor kinderen terugdringen. Om te beginnen door in te zetten op hulp om conflictscheidingen te voorkomen. Uit een onderzoek van het Nederlands jeugdinstituut (NJI) komt naar voren dat kinderen van gescheiden ouders ongeveer dubbel zoveel problemen hebben als kinderen uit intacte gezinnen. Bij de gecertificeerde instelling Samen Veilig Midden-Nederland (SVMN) speelt in ongeveer de helft² van het aantal ondertoezichtstellingen complexe echtscheidingsproblematiek. In die gevallen is de echtscheidingsproblematiek dusdanig schadelijk voor de kinderen dat een Kinderrechter heeft ingegrepen door een gezinsvoogd aan te stellen die het belang van de kinderen behartigt.

4. Minder kinderen groeien in armoede op

In het rapport 'Opgroeien in armoede'(NJI 2015) staat dat bijna 1 op de 8 kinderen in Nederland in armoede leeft. Volgens cijfers van het CBS is het percentage in 2017 7,1%. In Dronten zou dat betekenen dat ruim 630 kinderen te maken hebben met armoede. Daarvan zijn 358 (armoedebeleidsplan 2015-2018, peildatum 2015) bekend.

---

² Peildatum SVMN op 1 oktober 2018: 27 casussen waarbij in 14 casussen sprake is van complexe echtscheidingsproblematiek

Jonge kinderen uit eenoudergezinnen, gezinnen van niet-westerse herkomst en gezinnen met een laag inkomen hebben de meeste kans op nadelige gevolgen van armoede op hun welbevinden. Ze maken zich zorgen over de armoedesituatie thuis, 1 op de 3 kinderen in armoede zelfs elke dag. Deze ongerustheid is vooral gericht op geldproblemen, maar ook op de angst om bijvoorbeeld uit huis te worden gezet, geen eten of spullen te hebben of nog meer schulden te maken. Bij ongeveer een kwart van de kinderen en jongeren leidt dit tot fysieke of psychische klachten zoals hoofdpijn, buikpijn of tekenen van vermoeidheid. Uit onderzoek is gebleken dat de stress die het leven in armoede met zich meebrengt een negatieve invloed heeft op de ontwikkeling van kinderen. Armoede verhoogt risico op sociaal isolement. Dit terwijl meedoen in de samenleving algemeen als een eerste levensbehoefte wordt beschouwd. In het themaplan Participatie wordt de bestrijding van armoede uitgewerkt en in het themaplan Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden de schuldhulpverlening. In dit themaplan wordt de signalering van de armoede onder kinderen uitgewerkt.

5. Kwetsbare jongeren beter op weg helpen zelfstandig te worden

Als jongeren in de leeftijdscategorie 16 tot 27 jaar te maken hebben met problemen op meerdere leefgebieden, is het risico groot dat zij op enig moment op meer domeinen uitvallen. Daarom is vanuit het rijk aan gemeenten gevraagd specifiek beleid voor deze doelgroep te ontwikkelen. Het gaat volgens het rijk om 15% van het aantal 16-27-jarigen dat een integrale aanpak vraagt. In Dronten zijn dat circa 900 jongeren, waarvan jaarlijks circa 90 17-jarigen. De inschatting van 15% is gebaseerd op een optelsom van jongeren met een uitkering, speciaal onderwijs, jeugdhulp en jeugdige verdachten en niet van jongeren met gecombineerde problematiek. We hebben helaas nog geen concrete cijfers van de overlap in de doelgroepen. Wel weten we dat 50% van de leerlingen van in het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) ook jeugdhulp ontvangt.

Vanuit de gidsen en partners worden regelmatig knelpunten rondom deze leeftijdsgroep aangedragen. We vinden het van belang om met het beleid voor deze doelgroep aan de slag te gaan en hebben in 2017 het 'Actieplan 16 tot 27 jaar: doen wat nodig is' opgesteld. In dit plan zijn acties voor de komende jaren opgenomen op alle terreinen waarop jongeren problemen kunnen ondervinden in hun weg naar zelfstandigheid (waaronder financiën, school en werk, huisvesting). De partners hebben hierop aanvullingen gedaan, die in het plan zijn opgenomen.

2.2 De maatschappelijke opgave

De opgave waar we in dit thema voor staan is dat we het belangrijk vinden dat kinderen gezond en kansrijk opgroeien en zich kunnen scholen en ontwikkelen. Er zijn diverse landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen die we in deze paragraaf benoemen.

2.2.1 Landelijke en regionale ontwikkelingen

Van het ongeboren kind tot 2-jarigen: de ontwikkeling die we in de eerste 1.000 dagen als kind meemaken is cruciaal voor zowel een gezonde groei als de ontplooiing en kansen op latere leeftijd. Verreweg de meeste kinderen in Nederland groeien veilig en gezond op. Toch heeft ongeveer 15% van de kinderen in Nederland geen goede start. Het percentage in de gemeente is in lijn met het landelijk gemiddelde. Het landelijke actieprogramma 'Kansrijke Start'³ bevat acties om de kinderen van vandaag en de volwassenen van morgen een betere kans te bieden. Dit programma richt zich op kinderen in de eerste 1.000 dagen van hun leven, met name kinderen die geboren worden in een kwetsbare situatie.

Andere landelijke actieprogramma's richten zich op andere levensfasen van kinderen. De preventieagenda van het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid werkt vanuit de thema's gezondheid, weerbaarheid, ouderschap en hechting. 'Zorg voor de Jeugd' draait om het verbeteren van de jeugdhulp, de jeugdbescherming en -reclassering, zodat kinderen, jongeren en ouders op tijd passende hulp ontvangen. Het actieprogramma 'Geweld hoort nergens thuis' richt zich op het eerder en beter signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling. En op het stoppen en duurzaam oplossen daarvan om schade ervan te beperken. 'Scheiden zonder schade' wil schade bij kinderen als gevolg van scheidingen van hun ouders beperken.

Deze programma's hebben dezelfde basisaanpak: de maatschappelijke vraagstukken van vandaag met samenhangende acties voorkomen, signaleren en oplossen. In de komende beleidsperiode gaan we vanuit deze basisaanpak werken. We vertalen de lokale, regionale en landelijke opgaven naar de activiteiten die we in Dronten de komende vier jaar uitvoeren en de resultaten die we willen behalen.

De resultaten voor Opgroeien en Opvoeden vormen de prioriteiten voor de komende jaren en sluiten aan bij het Interbestuurlijk Programma (thema Merkbaar beter in het sociaal domein) en het actieplan "Zorg voor de jeugd" (ministeries VWS en JenV, VNG, cliëntenorganisaties en aanbieders).

De regionale aanbesteding voor jeugdhulp met verblijf in 2019 legt vanaf 2019 de verantwoordelijkheid voor 24 uren zorg bij een aantal samenwerkende aanbieders (consortium). Het doel is de hulp zo licht mogelijk aan te bieden met zo min mogelijk verplaatsingen van een jeugdige. Het verblijf is kortdurend intensief (liefst deeltijd) en wordt altijd vormgegeven met het voorliggend veld.

---

³ Actieprogramma Kansrijke Start, ministerie van VWS, september 2018

In de regio zijn de acties voor de transformatie van de regionale jeugdhulp opgenomen in het Programma Zorglandschap jeugd Flevoland en de notitie "Stip op de horizon". De regio ontvangt de komende drie jaar ruim € 990.000,- per jaar van het rijk om de transformatie te stimuleren. De activiteiten die we in samenwerking met de regio uitvoeren zijn in de tabel bij resultaat 3 (pagina 19) opgenomen.

2.2.2 Lokale ontwikkelingen

Vanuit de wijknetwerken is gesignaleerd dat een aantal onderwerpen rondom het thema Opgroeien en Opvoeden steeds meer zichtbaar is in de wijken in de gemeente:

- Armoede in gezinnen met jonge kinderen
- Taalachterstanden in arbeidsmigrantengezinnen
- Gevoelens van somberheid of depressie onder jongeren
- Effecten van gebruik sociale media (ruzies op straat, risicovol kopieergedrag)
- Complexe (echtscheiding)problematiek

De aanpak van deze problemen komt terug in de beschrijving van de activiteiten.

2.3 Relatie met bestaande beleidskaders en beleidsdoelen

Het fundament dat is gelegd rondom het thema Opgroeien en Opvoeden is de afgelopen jaren stevig verankerd in onderstaande (beleids)plannen die zijn opgesteld vanuit onder andere de Jeugdwet en de Wet Passend Onderwijs. Vanuit deze basis werken we aan de resultaten voor de komende vier jaar.

- het Beleidskader VVE 2015/2018
- de Beleidsnota Toezicht en Handhaving Kinderopvang 2018
- het Armoedebeleidsplan 2015-2018
- het Beleidsplan Transitie Sociaal Domein 2015-2018
- de Verordening Jeugdhulp en de Nadere regels Jeugdhulp
- de notities Stip op de Horizon en Zorglandschap regio Flevoland
- het Actieplan 16 tot 27 jaar: Doen wat nodig is
- ondersteuningsplannen van de samenwerkingsverbanden PO en VO Passend Onderwijs.

In Dronten is vorig jaar geconstateerd dat er vooruitlopend op de nieuwe beleidsperiode een extra stimulans op de veranderdoelen voor jeugdhulp gezet moest worden. De lokale en regionale aanbesteding van de jeugdhulp is gericht op het bereiken van de resultaten die zijn afgesproken. Daarnaast zorgen aanbieders en gemeente voor meer verbinding met de niet-hulpverlening, waarbij de jeugdgezondheidszorg, het maatschappelijk werk en het welzijnswerk belangrijke schakels zijn. Het resultaat van de aanbesteding is ook de inperking van het aantal aanbieders. Met deze aanbieders gaan we een meerjarige intensieve samenwerkingsrelatie aan om de vernieuwing te realiseren.

De lokale toegang heeft de opdracht meer gebruik te maken van de eigen mogelijkheden van inwoners, waar nodig in combinatie met preventieve voorzieningen of jeugdhulp (mede op basis van het gedachtegoed van Anke Siegers, de Nieuwe Route). Ook geeft de toegang prioriteit aan de aanpak van onderliggende problematiek, waarbij we gebruik maken van innovatieve oplossingen.

De gemeente heeft in samenwerking met de partners de opdracht het tekort op jeugdhulp met 50% te verminderen met als doel de jeugdhulp ook op termijn betaalbaar te houden. In 2022 geven we 1,7 miljoen minder uit aan jeugdhulp dan in 2017. Om deze besparing te kunnen realiseren, is een investering nodig in lichter vormen van hulp en groepshulp.

3 Wat willen we bereiken?

3.1. Resultaten en sub-resultaten

Het hoofddoel van het thema Opgroeien en Opvoeden is dat in Dronten kinderen gezond en kansrijk opgroeien en zich kunnen scholen en ontwikkelen. In de maatschappelijke agenda is dit vertaald naar 5 resultaten. Bij deze resultaten horen ook een aantal sub-resultaten. In onderstaande tabel staan deze (sub) resultaten weergegeven. Om onze ambities te halen moeten we volgen waar we staan. We hebben bij elk van de resultaten verschillende indicatoren geformuleerd. In de tabel op de volgende pagina staan de indicatoren van dit thema bij de te behalen resultaten op een rij.

Resultaat	Sub-resultaten
Alle kinderen de kans bieden zich te ontwikkelen	Minder kinderen met ontwikkel- en taalachterstanden
	Minder voortijdig schoolverlaters
	Dekkend aanbod onderwijs
Minder kinderen maken gebruik van jeugdhulp en/of meer kinderen maken gebruik van een verschuiving van zwaardere naar lichtere hulp	Groei (gebruik) preventieve voorzieningen/toename (gebruik) collectieve voorzieningen
	Betere toegang tot de jeugdhulp
	Verschuiving van individuele voorziening naar lichtere voorziening of groepsvoorziening
Meer ouders kunnen zelfstandig voor hun kinderen zorgen	Verkorting periode gebruik jeugdhulp
	Meer kinderen zo lang mogelijk thuis laten opgroeien, daling jeugdbescherming/-reclassering
	Daling kinderen in behandeld wonen
Minder kinderen groeien in armoede op	Het belang van kinderen staat meer centraal bij complexe echtscheiding
	Meer maatschappelijke partners zorgen concreet voor een warme overdracht van mensen met een minimuminkomen die nog geen gebruik maken van minimaregelingen
Kwetsbare jongeren beter op weg helpen zelfstandig te worden	Voor de regelmatig voorkomende knelpunten zorgen voor structurele oplossingen
	Kwetsbare jongeren hebben een Plan 18 een half jaar voordat ze 18 worden

3.2. Indicatoren en nulmeting

Hieronder staan de indicatoren bij de te behalen resultaten beschreven voor het thema. De vetgedrukte indicator nemen we in rapportages voor de gemeenteraad op. De

overige indicatoren worden gebruikt als sturingsinformatie voor beleid en management.
In de laatste kolom is de nulmeting opgenomen.

Resultaat	Indicatoren	Nulmeting
Alle kinderen de kans bieden zich te ontwikkelen	<ul style="list-style-type: none"> • % deelname (vo) speciaal onderwijs • % deelname onderwijs buiten de gemeente Dronten PO en VO • % met vrijstelling van leerplicht • % deelname voorschoolse voorzieningen • % voortijdig schoolverlaters 	<ul style="list-style-type: none"> • SO Dronten 2%, Nederland 1,5% / VSO Dronten 7,3%, Nederland 3,5% (2017) 3,99 %PO (januari 2019) 5,58% VO (januari 2019) • 4,81% vrijstellingen per 1000 leerplichtigen (t.o.v. 7,95% landelijk) in schooljaar 2016/2017 • 21% (2017, daadwerkelijke deelname) • Dronten 1,8% / Nederland 2,0% (2016)
Minder kinderen maken gebruik van jeugdhulp/of meer kinderen maken gebruik van een verschuiving van zwaardere naar lichtere hulp	<ul style="list-style-type: none"> • % preventieve jeugdhulp • % lichte hulp gids • % instroom per voorziening/profiel • Gemiddelde duur jeugdhulp 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen cijfers, meting in ontwikkeling voor 2019. • Geen cijfers, meting in ontwikkeling voor 2019. • Instroom (2017) Hulp ikv veiligheid 0,6% Hulp Jeugd 22,9% Jeugd GGZ 15,5% LTA 0,9% Verblijf 24 uurszorg 2,9% Verblijf pleegzorg 2,5% Niet gecontracteerd 1,1% Ondersteuning PGB 3,2% Ondersteuning ZIN 50,4% • Beëindigde trajecten korter dan een jaar 55 (1e helft 2016) 65 (1e helft 2017) 65 (1e helft 2018) Beëindigde trajecten

	<ul style="list-style-type: none"> • Gemiddelde prijs per unieke jeugdige 	<p>langer dan een jaar 10 (1e helft 2016) 15 (1e helft 2017) 15 (1e helft 2018)</p> <ul style="list-style-type: none"> • De gemiddelde prijs per unieke jeugdige in 2017 was €16.927,86
Meer ouders kunnen zelfstandig voor hun kinderen zorgen	<ul style="list-style-type: none"> • % afname behandeld wonen • % ondertoezichtstellingen • % ondertoezichtstellingen die grond hebben in complexe echtscheiding • % wat gebruik maakt van specialistische jeugdhulp als gevolg van complexe echtscheiding 	<ul style="list-style-type: none"> • 35 in 2017 18 in 2018 (Q3) (afname 48%) • 1,1% (1e helft 2018) 1,2% (1e helft 2017) 1,3% (1e helft 2016) • 14 (2018, Samen Veilig) • Geen cijfers, meting in ontwikkeling voor 2019.
Minder kinderen groeien in armoede op	<ul style="list-style-type: none"> • Per jaar 5 % minder kinderen in armoede • Gebruik minimavoorzieningen neemt toe met 5 % per jaar 	<ul style="list-style-type: none"> • 7,1% 0-18 groeien op in armoede (2017, CBS), Dronten 637 in 2017 • 424 3-18 jarigen (2018)
Kwetsbare jongeren beter op weg helpen zelfstandig te worden	<ul style="list-style-type: none"> • % jongeren dat thuiszit zonder dagbesteding • % jongeren met een startkwalificatie • % jongeren met een uitkering • % jeugdigen met jeugdhulp met Plan 18⁴ • % jongeren dat zich gelukkig voelt 	<ul style="list-style-type: none"> • In totaal 200 van de 6.700, 3% (2016) • Dronten 5,8% en Nederland 5,8% (2017) • In totaal 400 van de 6.700, wat neerkomt op 6% (2016) • 0 (2018) • 93% van de VO leerlingen zit lekker in zijn vel (2016/2017 GGD)

⁴ Plan 18 is een methodiek of middel dat jongeren kunnen gebruiken om alle afspraken te noteren en wijzigingen bij te houden in hun ondersteuning.

3.3. Monitoring

Om onze ambities te realiseren, moeten we kunnen volgen waar we staan. Gaat het de goede kant op of blijven we achter. Monitoring van de genoemde indicatoren is een belangrijke motor in onze strategie. We hebben daarom een nulmeting gedaan op alle indicatoren en gaan in de periode 2019-2022 periodiek de voortgang en ontwikkeling op deze indicatoren volgen (zie bijlage 1). Voor de indicatoren die we nog niet kunnen meten, wordt een monitor ontwikkeld. Deze monitoring op basis van indicatoren gaan we verrijken, door stapsgewijs meer kwalitatieve aspecten toe te voegen. We willen de genoemde indicatoren beter kunnen duiden door ze in perspectief te plaatsen in gesprek met inwoners, partners en gemeenteraadsleden. Hiervoor organiseren we werkbezoeken, halen we verhalen op en beleggen we rondetafelgesprekken en informatieve (raads)bijeenkomsten. Cijfers in het sociaal domein spreken namelijk niet voor zich, maar moeten besproken worden om betekenis te krijgen.

4 Hoe gaan we dat bereiken?

4.1 Wat zetten we in?

Resultaat 1: Alle kinderen de kans bieden zich te ontwikkelen

Basisuitgangspunten

De partners spreken af de komende vier jaar te werken aan een ononderbroken ontwikkel- en leerlijn van -9 maanden tot de jongeren zelfstandig kunnen deelnemen aan de maatschappij. Met een proactieve houding, samen met ouders/verzorgers en jeugdigen, zorgen we daarnaast voor goede overdracht op belangrijke overgangsmomenten (voorschools-PO-VO-(M)BO)- werk). Als het nodig is, zorgen we bij de overdracht voor ondersteuning aan de jeugdigen om een succesvolle start te kunnen maken. We spreken af dat we ouders en jeugdigen erkennen: zij zijn eigenaar van hun leven met alle kansen en problemen die daarin een rol spelen. We stimuleren de leefwereld van kinderen, oudernetwerken en lotgenotencontact. De activiteiten die we gaan uitvoeren, sluiten aan bij deze afspraken.

Minder kinderen met ontwikkel- en taalachterstanden

Vorming en het bevorderen van de ontwikkeling van kinderen begint al voor de geboorte. Als kinderen een ontwikkelingsachterstand hebben of deze dreigen op te lopen, is het belangrijk deze vroegtijdig te signaleren en snel passende maatregelen te nemen. De prenatale zorg en de jeugdgezondheidszorg spelen hierin een belangrijke rol. De activiteiten richten zich op het versterken van ouders in hun ouderschap.

Taalvaardigheid vinden we belangrijk. Daarom zetten we in op kwalitatief hoogwaardige voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Het doel van voorschoolse educatie is kinderen met een risico op onderwijsachterstand (doelgroepkinderen) een betere start te geven in groep 3 van de basisschool. Vanaf 2019 gaat er een nieuwe beleidsperiode VVE in. Het aantal uren per week dat kinderen VVE kunnen volgen, wordt uitgebreid van 10 naar 16 uur (wettelijke verplichting). Andere belangrijke speerpunten zijn de doorgaande lijn van de voorschoolse periode (peuteropvang, kinderopvang) naar de vroegschoolse periode (de basisschool), ouderbetrokkenheid en het formuleren van resultaten. Voor de beleidsperiode VVE 2019 – 2022 worden de uitgangspunten van VVE en speerpunten uitgewerkt. Naast VVE wordt logopedische ondersteuning in gezet bij kinderen van 0-4 jaar.

Minder voortijdig schoolverlaters

De partners gaan uit van inclusief onderwijs. Dit betekent dat de reguliere scholen aan zo veel mogelijk kinderen passend onderwijs bieden. Speciaal onderwijs vervult een vangnetfunctie. Op dit moment nemen er relatief veel Drontense kinderen deel aan het (voortgezet) speciaal onderwijs. Het onderwijs heeft de opdracht om meer kinderen

binnen de reguliere scholen onderwijs te bieden. De gemeente is hierin een belangrijke samenwerkingspartner. Meer dan de helft van de jongeren in het speciaal onderwijs heeft namelijk een beschikking jeugdhulp. Met creativiteit en lef ontwikkelen we gezamenlijk innovatieve oplossingen om jongeren laagdrempelig en thuisnabij onderwijs en ondersteuning te bieden.

De gemeente Dronten organiseert preventieve jeugdhulp op de (voor-)scholen, zoals de Sterk-producten en GGZ op school. Hiermee is de afgelopen jaren geëxperimenteerd. Op dit moment staan we op een punt van doorontwikkeling. Samen met het primair onderwijs evalueren we de inzet van onderwijsondersteuning en jeugdhulp om te komen tot een optimale inrichting van de ondersteuningsstructuur op de basisscholen. Uitgangspunten hierbij zijn: planmatig werken, preventieve inzet op (sociaal-emotionele) ontwikkelingsachterstanden, laagdrempelige ondersteuning, een beperkt aantal vertrouwde samenwerkingspartners in de school en een goede monitoring en evaluatie.

In het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid is het uitgangspunt vanaf schooljaar 2019-2020 dat gemeenten én scholen financieel bijdragen aan de vormgeving en instandhouding van ondersteuning op het gebied van onderwijs en jeugdhulp. De afspraken over de omvang van het gewenste aanbod leggen we meerjarig vast en ook de in te zetten middelen. Vanuit de gemeente is het huidige preventiebudget voor het onderwijs (exclusief incidentele uitbreiding) leidend. Daarnaast wordt innovatie op het terrein van onderwijszorgarrangementen gestimuleerd op basis van cofinanciering. Een voorbeeld van een dergelijk arrangement is de Tussenvoorziening in het voortgezet onderwijs.

Dekkend aanbod onderwijs

De samenwerkingsverbanden passend onderwijs zijn verantwoordelijk voor een dekkend netwerk aan onderwijsvoorzieningen binnen de regio. De doelstellingen vanuit het samenwerkingsverband primair onderwijs daarbij zijn:

- meer kinderen maken gebruik van de onderwijsvoorzieningen in Dronten (thuisnabij onderwijs)
- meer kinderen stromen uit van gespecialiseerde voorschoolse voorzieningen naar regulier basisonderwijs
- meer kinderen stromen uit van basisonderwijs naar regulier VO.

Om dit te realiseren zetten de partners in op een versterking van SBO-school De Driemaster, zodat meer leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte op De Driemaster passend onderwijs kunnen krijgen. Daarnaast vraagt onderwijs aan hoogbegaafde (HB) leerlingen aandacht. De partners willen onderzoeken wat er nodig is om meer hoogbegaafde leerlingen thuis nabij onderwijs te laten volgen en welke verschillende onderwijsvormen er nodig zijn (plusklassen, verrijking, versnelling,

voltijdsonderwijs). Begin 2019 wordt er een landelijke subsidieregeling op het gebied van het versterken van HB-onderwijs verwacht. Hier willen we op aanhaken.

Een ander belangrijk aandachtspunt is het onderwijs aan nieuwkomers, die de Nederlandse taal nog niet machtig zijn. Het samenwerkingsverband primair onderwijs ontwikkelt een visie 'onderwijs aan leerlingen met een ondersteuningsbehoefte op de Nederlandse taal'. Vanaf 2019 benadert het samenwerkingsverband ketenpartners om mee te werken aan de realisatie van deze visie, waaronder de gemeente Dronten en de bibliotheek.

Activiteit	Verantwoordelijke	Partners	Wanneer
Optimalisatie ondersteuningsstructuur primair onderwijs en de voorschoolse leeftijd	Schoolbesturen	Gemeente Dronten, Samenwerkingsverband Kinderopvangorganisaties, jeugdgezondheidszorg, MDF, jeugdhulppartners	Vanaf 2018
Optimalisatie inzet van preventief aanbod jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp op de scholen	Gemeente	Schoolbesturen, Samenwerkingsverband, jeugdgezondheidszorg, MDF, jeugdhulppartners	Vanaf 2018
(door)ontwikkelen beleid VVE 2019-2022	Gemeente	Gemeente Dronten, Jeugdgezondheidszorg, VVE aanbieders schoolbesturen, bibliotheek, Humanitas	Loopt
Ontwikkelen visie op het onderwijs aan nieuwkomers (vluchtelingen en migranten)	Samenwerkingsverband primair onderwijs	Schoolbesturen, gemeente, VO-scholen, bibliotheek, jeugdgezondheidszorg, Meerpaal, Vluchtelingenwerk	Vanaf 2019
Onderzoek naar de ontwikkeling van een tussenvoorziening kinderopvang/peuterspeelzaalwerk en de groep dagbehandeling	Gemeente	Kinderopvangorganisaties Dronten, Triade/Vitree, Zorgplein	Medio 2019
Plustraject Het Perron	Landstede Het Perron Dronten	Ichthus College, Almere College, gemeente Dronten	loopt
Tussenvoorziening	Almere College Ichthus College	Ichthus College, Almere College, gemeente Dronten, Zorgplein	loopt
Leerwerkmakelaars	Landstede Het Perron	Gemeente Dronten,	loopt

	Dronten	bedrijfsleven	
Ontwikkeling SBO De Driemaster tot een brede onderwijsvoorziening en expertisecentrum	Samenwerkingsverband en SBO De Driemaster	Schoolbesturen, gemeente Dronten, jeugdgezondheidszorg, jeugdhulp, bibliotheek	In ontwikkeling
Organiseren van een dekkend onderwijsaanbod voor hoogbegaafde kinderen + gebruik maken van landelijke subsidieregeling	Samenwerkingsverbanden en schoolbesturen	Gemeente	2019

Resultaat 2: Minder kinderen maken gebruik van jeugdhulp/of meer kinderen maken gebruik van een verschuiving van zwaardere naar lichtere hulp

Groei (gebruik) preventieve voorzieningen/toename (gebruik) collectieve voorzieningen
 De partners Opgroeien en Opvoeden hebben actuele kennis van de problematiek in (delen van) Dronten en zetten gerichte acties in om deze te verminderen. Daarbij werken we vanuit het principe "zo gewoon mogelijk": welke problematiek hoort bij welke levensfase (voor ouder en kind) en is dus gewoon en wat wijkt af van het gewone waarbij tijdelijke ondersteuning door netwerk en/of professionals nodig is. Wij – maatschappelijke en jeugdhulppartners – werken met en vanuit de voorschoolse voorzieningen en het onderwijs. Waar dat kan in groepen of met kortdurende inzet en altijd samen met ouders/jeugdigen.

Betere toegang tot de jeugdhulp

We leren omgaan met inwoners die óvervragen en inwoners die niet vragen of hulp ontwijken. We vangen signalen op rondom kinderen en gezinnen die zelf niet om hulp vragen en maken deze signalen bespreekbaar. De gemeente en de partners zetten de komende jaren in op het werken met de 'Nieuwe Route', waarbij het eigenaarschap meer in handen blijft van het gezin. We willen meer ervaring opdoen in het betrekken van de mensen rondom het gezin die wakker liggen van de situatie van ouders/kinderen om gezamenlijk een plan te maken.

*Verschuiving van individuele voorziening naar lichtere voorziening of groepsvoorziening/
 Verkorting periode gebruik jeugdhulp*

De inzet van jeugdhulp is gericht op het halen van de afgesproken resultaten en naast de professionele inzet is er altijd inzet van mensen die het belangrijk vinden dat het goed gaat met het gezin/de jeugdige. We doen er alles aan om de gezinssituatie zo stabiel te houden dat de veiligheid van jeugdigen niet in het gedrang komt. Jeugdhulp met verblijf is ofwel kortdurend (in het belang van de behandeling van jeugdigen) ofwel

langdurend. In dat laatste geval zorgen we voor een plek die de gezinssituatie zo dicht mogelijk benadert. De aanbieders jeugdhulp hebben waardevolle ideeën om de jeugdhulp te innoveren en zij werken deze ideeën uit in samenwerking met andere partners en de gemeente.

Activiteit	Verantwoordelijke	Partners	Wanneer
Beschrijving van wat de inwoner kan en mag verwachten van de lokale teams en jeugdhulp (ook tbv partners)	Regio Flevoland, beleidsteam jeugd	Lokale toegang Flevolandse gemeenten, Windesheim	1 ^e kwartaal 2019
Anders signaleren en normaliseren/ vroegtijdig lichte ondersteuning bieden implementeren Richtlijn signalering ouder- kindproblematiek (2020)	Gemeente Dronten	Verloskundigen, kraamzorg Jeugdgezondheidszorg Klim-Op, MDF, onderwijs, De Meerpaal	2019-2022
Monitor ontwikkelen gebruik preventieve/collectieve voorzieningen/ kortdurende ondersteuning door gids	Gemeente Dronten	Maatschappelijke partners	1 ^e helft 2019
Ontwikkelen van groepsaanbod (e-health, voorliggende voorzieningen én maatwerkvoorzieningen)	Gecontracteerde lokale aanbieders	Gemeente, jeugd-gezondheidszorg, MDF, kinderopvangorganisaties, De Meerpaal Externe deskundigen	2019-2022

en innovatie		ervaringsdeskundigen	
Ontwikkelen en uitvoeren plan om de taakstelling jeugdhulp te realiseren	Gemeente Dronten	Team Jeugd Gecontracteerde aanbieders	In voorbereiding

Resultaat 3: Meer ouders kunnen zelfstandig voor hun kinderen zorgen

Meer kinderen zo lang mogelijk thuis laten opgroeien, daling jeugdbescherming/-reclassering/

Daling kinderen in behandeld wonen

De meeste ouders in Dronten kunnen zelfstandig voor hun kinderen zorgen. De maatschappelijke en jeugdhulppartners en ondersteunen hen daarbij vanaf het moment van de kinderwens, met algemeen aanbod zoals Voorzorg en met gerichte inzet op momenten van onzekerheid over het opgroeien of opvoeden.

We willen het aantal maatregelen in het gedwongen kader, met name de ondertoezichtstellingen, verminderen door beter te worden in de ondersteuning van ouders in de opvoeding en door adequate aanpak van opgroei problemen van jeugdigen. We werken aan meer vormen van groepsgericht werken, oudernetwerken en lotgenotencontact.

Ook gaan we de 24-uurs zorg in samenwerking met de regio anders aanpakken. We gaan meer vraaggericht werken en stimuleren dat ouders en jeugdigen zelf om hulp durven te vragen. We maken het voor ouders met een lichte verstandelijke beperking (LVB) overzichtelijker waar zij met vragen terecht kunnen.

Het belang van kinderen staat meer centraal bij complexe echtscheiding

Ouders hebben een eigen verantwoordelijkheid in het afhandelen van alle zaken die de scheiding met zich meebrengt en zijn zelf verantwoordelijk voor het samen vormgeven van hun blijvend ouderschap. We willen inzetten op preventie van complexe echtscheidingsproblematiek. Door ouders tijdig te informeren over de gevolgen van echtscheiding voor kinderen (psycho-educatie) en hun handvatten te geven in het omgaan met de veranderde situatie willen we het aantal complexe echtscheidingen helpen terug dringen. Ook willen we kinderen de mogelijkheid bieden om met lotgenoten te praten over wat zij meemaken, zodat zij beter met de scheiding om kunnen gaan. Samen met onze samenwerkingspartners willen we nagaan welke middelen hiervoor al ingezet worden en wat nog ontwikkeld dient te worden.

Wanneer preventie onvoldoende heeft opgeleverd wordt bij complexe echtscheidingen met regelmaat specialistische jeugdhulp ingezet door de gecertificeerde instellingen en/of de lokale toegang. Helaas leert de praktijk dat het veel tijd en inzet vergt om

verandering te bewerkstelligen (als dat al lukt) wanneer de strijd tussen ouders verhard is. Daarbij realiseren we ons dat een echtscheiding niet alleen invloed heeft op ouders en kinderen maar bijvoorbeeld ook op grootouders. Samen met zorgaanbieders willen we zoeken naar passende behandelmethoden voor deze gezinnen.

Activiteit	Verantwoordelijke	Partners	Wanneer
Ontwikkelen van intensieve ambulante systeem(trauma)behandeling thuis en lokaal inbedden	Regio Flevoland, beleidsteam jeugd	Nederlands jeugdinstituut, Windesheim Accare/Consortium	2 ^e helft 2019-2021
Ontwikkelen en implementeren kleinschalige, gezinsgerichte en flexibele opvang	Consortium 24 uurszorg	Nederland Jeugdinstituut Regio Flevoland, beleidsteam jeugd	2 ^e helft 2019-2021
Implementatie jeugdhulp met verblijf "Gewoon leven. Continue leren en verbeteren"	Consortium 24 uurszorg	Regio Flevoland, beleidsteam jeugd Samen Veilig, Veilig Thuis	2019-2022
Ontwikkelen actieplan door werkgroep op de in de agenda voor actie door Rouvoet geschetste fasen.	Gemeente	Diversen: onderwijs, verloskundigen, jeugdgezondheidszorg, MDF, De Meerpaal,	2019-2022

Fase 0: voor de relatie		aanbieders jeugdhulp/	
Fase 1: begin ouderschap		mediators, huisartsen	
Fase 2: relatieproblemen		VNG (inspiratiekaart	
Fase 3: uit elkaar		met landelijke	
Fase 4: rechtsgang		initiatieven)	
Fase 5: na de scheiding			

Resultaat 4: Minder kinderen groeien in armoede op

Meer maatschappelijke partners zorgen concreet voor een warme overdracht van mensen met een minimuminkomen die nog geen gebruik maken van minimaregelingen

De signalering van armoede bij kinderen wordt vooral in samenwerking met het onderwijs en maatschappelijke partners vormgegeven. De scholen werken mee aan activiteiten met betrekking tot de Pas van Dronten en verwijzen ouders door waar mogelijk/nodig. Daarnaast nemen zij informatie over (minima)regelingen op in hun schoolgidsen en dergelijke. We trainen partners in vroegsignalering armoede en minimaregelingen en zij handelen hiernaar. Partners en gidsen geven voorlichting aan inwoners en verwijzen door waar nodig. We verspreiden communicatiematerialen (bijvoorbeeld folder minimaregelingen), onderhouden via de regisseur armoedekanspunt (voorheen: netwerkregisseur) contacten met partners en bieden gesprekken in de wijknetwerken voor inwoners. De regelingen rondom minima en de bekostiging van dit resultaat zijn opgenomen in het themaplan Participatie.

Activiteit	Verantwoordelijke	Partners	Wanneer
Signalering door partners/armoederisicoprofielenlijst	Gemeente	Onderwijs Jeugdgezondheidszorg, kinderopvangorganisaties Home Start/ MDF/wijknetwerken	2019-2022
Communicatie over de regelingen versterken	Gemeente	Onderwijs Jeugdgezondheidszorg, kinderopvangorganisaties Home Start/MDF/ wijknetwerken	2019-2022
Inzet regisseur armoedekanspunt als aanspreekpunt voor de signaleringspartners	Gemeente	Onderwijs Jeugdgezondheidszorg, kinderopvangorganisaties Home Start/MDF/ wijknetwerken/bibliotheek	2019-2022

Resultaat 5: Kwetsbare jongeren beter op weg helpen zelfstandig te worden

Voor de regelmatig voorkomende knelpunten zorgen voor structurele oplossingen

Als jongeren in de leeftijdscategorie 16 tot 27 jaar te maken hebben met problemen op meerdere leefgebieden, is het risico groot dat zij op enig moment op meer domeinen uitvallen. De gemeente wil kinderen en jongeren de kans bieden om zich optimaal te ontwikkelen. Daarvoor is samenwerking nodig. Het 'Actieplan 16-27 jaar: Doen wat nodig is' willen we samen met partners uitvoeren en als zich nieuwe knelpunten voordoen, gaan we ook daarmee aan de slag.

In het thuiszitterspact hebben gemeenten, het rijk en de scholen afgesproken dat kinderen na 2020 niet langer dan drie maanden thuis mogen zitten zonder passend aanbod uit onderwijs en/of zorg. Dit geldt zeker voor kwetsbare jongeren die moeite hebben zelfstandig te worden omdat zij te maken hebben met problemen en een onzeker toekomstperspectief. Daarom gaat de gemeente voor deze groep jongeren zorgen dat de lijnen tussen onderwijs, dagbesteding, betaald werk (al dan niet met begeleiding) en zorg korter worden en dat de schotten tussen 18- en 18+ verder worden afgebroken. We komen tot afspraken tussen alle betrokkenen over hoe we voorkomen dat deze jongeren tussen de wal en het schip vallen. We maken met het onderwijs afspraken over gezamenlijke financiële inzet.

Kwetsbare jongeren starten met een Plan 18 een half jaar voordat ze 18 worden

Vrijwilligersorganisaties, aanbieders en gemeente zorgen in samenwerking met de jongeren met problemen op meer leefgebieden, tijdig voor een Plan 18. In dit persoonlijke plan komt te staan wat de jongere nodig heeft om in de toekomst een zelfstandig leven te leiden.

In de praktijk hebben kwetsbare jongeren vaak een beperkt netwerk of een netwerk dat, bijvoorbeeld door eigen problematiek, niet voldoende in staat is deze jongeren te begeleiden op weg naar zelfstandigheid. We gaan deze jongeren hierin ondersteunen door samen met het jongerenwerk een maatjesproject te starten. Binnen dit project worden bijvoorbeeld de contacten van de jongere met een persoon uit zijn eigen netwerk versterkt, zodat de jongere een mentor heeft die blijft, ook nadat professionele hulpverlening is afgebouwd. Een andere mogelijkheid die de gemeente met het jongerenwerk wil onderzoeken is of deze jongeren aan een ervaringsdeskundige van hun eigen leeftijd en met vergelijkbare interesses kunnen worden gekoppeld. Begeleiding van kwetsbare jongeren vindt nu vaak individueel plaats. In het land zijn goede ervaringen opgedaan met begeleiding in groepen. We willen in samenwerking met jongerenwerk en de gespecialiseerde jeugdhulpaanbieders groepsaanbod ontwikkelen. Ook stimuleren we de ouders van kwetsbare jongeren door hen op een laagdrempelige manier met elkaar in contact te brengen om hen te ondersteunen in de opvoeding.

Voor jongeren waarvan we verwachten dat zij na de middelbare school niet verder leren, gaan we flexibele ontwikkel- en leerlijnen maken (zie ook resultaat 1). De gemeente zorgt dat iedereen die zich om deze jongeren bekommert op een laagdrempelige manier met elkaar kennis maakt en ervaringen, kennis en kunde kan delen. Dit gebeurt in samenwerking met scholen en de partners van Participatie (zie themaplan Participatie).

Activiteit	Verantwoordelijke	Partners	Wanneer
Meer preventief werken (verbinding, vanuit vindplaats jongere, ook gericht op ouders van kwetsbare jongeren)	Gemeente Dronten	onderwijs, werkgeverscontact- team, Tactus, De Meerpaal, jeugd-gezondheidszorg, Vitree	2019-2022
Uitvoering Actieplan 16 tot 27 jaar gemeente Dronten: Doen wat nodig is Waaronder Woonstart, netwerk versterken, Plan 18	Gemeente Dronten	De Meerpaal, MDF, Vitree, Humanitas, GGD	loopt
Afspraken maken over zelfstandige en betaalbare woon-ruimte voor deze doelgroep (ondersteuning/afschaling/normaliseren)	Gemeente Dronten	OFW, Vitree/Kwintes, jeugdgezondheidszorg. MDF, De Meerpaal, Coloriet, lokale toegang	2019-2022
Flexibele leerlijnen en leer-/werkplekken met zorg en begeleiding	Gemeente Dronten	(Praktijk)onderwijs Eduvier, Triade/Vitree, Icare, Timon, werkgeverscontact-team, Impact	2019-2022
Groepsbegeleiding van kwetsbare jongeren/weerbaarheid vergroten	Gemeente Dronten	GGD, Prokino, Triade/Vitree/jeugd GGZ/MDF	2019-2022
Aanpak somberheid en negatieve effecten gebruik sociale media	Gemeente Dronten	Jeugd GGZ, Triade/Vitree jeugdgezondheidszorg, De Meerpaal	2019-2022

4.2 Randvoorwaarden

Het realiseren van onze ambities gaat niet vanzelf. Bij alles wat we doen denken we aan onze inwoners. We doen zoveel mogelijk in gezamenlijkheid. We denken daarbij vanuit hun logica en sluiten aan op hun beleving. Om dit waar te maken zetten we een aantal motoren in om vooruit te komen. Deze motoren zijn in de strategie beschreven en zijn daarmee ook belangrijke randvoorwaarden voor dit themaplan. De motoren zijn:

- *Dronter Koers*: we versterken onze Dronter Koers door het sociaal domein te verbreden in de wijknetwerken. We gaan meer aandacht geven aan het

activeren van niet-professionele netwerken. Deze motor zetten we met name in bij resultaat 2.

- *Preventie en vroegsignalering*: we maken effectief gebruik van de mogelijkheden die het voorveld biedt, zetten in op sociale cohesie en zetten veelgebruikte maatwerkvoorzieningen om in algemene voorzieningen. Ook activeren we vanuit de Dronter Koers het niet-professionele netwerk meer, om eerder signalen op te pikken en in actie te komen. In de activiteiten onder resultaat 1, 2, 4 en 5 komt deze motor expliciet terug (stimuleren lotgenotencontact, niet-professionele maatjes/coach tussenvoorziening, omzetten individueel aanbod naar groepsaanbod, signalering armoede).
- *Afschalen en opschalen*: we stimuleren afschalen waar dat kan, en direct opschalen waar dat moet. Dat betekent ook het creëren van doorstroommogelijkheden om deze vervanging te bevorderen om daarbij zo goed mogelijk aan te sluiten bij de wensen en behoeften van de inwoners. We werken aan een sluitende aanpak voor de op- en afschaling vanuit de resultaten 2 en 3. De toegang tot het regionale aanbod gaan we koppelen aan de lokale toegang en we ontwikkelen doorstroommogelijkheden. Voorbeelden daarvan zijn werken met vrijwilligers voor maatjesprojecten, Woonstart en vormen van 24-uurs zorg die thuis worden aangeboden.
- *Innovatieve werkvormen*: We geven ruimte aan innovatieve werkvormen zoals het vormgeven van de juiste manier van inwonersparticipatie en andere innovatieve werkvormen. Bij de toegang gaan we werken vanuit het gedachtengoed van de Nieuwe Route. Daar waar (ouder)initiatieven ontstaan ter verbetering van het aanbod jeugdhulp, geven wij deze initiatieven de ruimte om tot ontwikkeling te komen. Een voorbeeld hiervan is de pilot levensloopregisseur.
- *Maatschappelijke coalities en verbinding leggen*: de komende vier jaren gaan we nog meer focus aanbrengen in de samenwerking met maatschappelijke partners en zorgaanbieders. Zodat zij daadwerkelijk eigenaarschap, medezeggenschap en verantwoordelijkheid voor de resultaten en de doelstellingen krijgen. Bij de totstandkoming van dit plan hebben onze partners zich aangesloten bij de (sub)resultaten en zijn prioriteiten gesteld voor de komende 4 jaar.
- *Monitoring en bedrijfsvoering*: we willen de monitoring in het sociaal domein verrijken. We willen ons richten op betekenisvolle indicatoren, die we vervolgens kwalitatief duiden in gesprek met inwoners en partners. De indicatoren zijn in dit plan opgenomen.

5 Hoe gaan we dat organiseren?

5.1 Thema-organisatie

De resultaten van Opgroeien en Opvoeden kunnen we alleen bereiken in samenwerking met de toegang en onze samenwerkingspartners (maatschappelijke organisaties en aanbieders). De partners zien daarbij voor de gemeente een rol in de monitoring van de uitvoering van het themaplan, in cijfers én verhalen. Ook verwachten partners dat de gemeente ervoor zorgt het goede gesprek hierover te faciliteren.

Voor de coalitie met de voorschoolse voorzieningen, het primair onderwijs (PO) en de onderwijspartners is inmiddels een overleg- en werkstructuur georganiseerd waarbinnen een groot deel van de activiteiten van resultaat 1 wordt opgepakt. Op bestuurlijk niveau en op niveau van de uitvoering. Ook worden studiedagen en netwerkdagen georganiseerd door het samenwerkingsverband PO.

Daarnaast werken we op activiteitsniveau samen met direct betrokkenen: bedenken, doen, bijstellen en opnieuw doen. Op activiteitsniveau betrekken we ook jeugdigen/ouders die een belang hebben bij het betreffende onderwerp (meepraten en meedoen). Voor een aantal resultaten gaan we in nieuwe werkgroepen aan de slag met coalitiepartners:

- Scheiden zonder schade, resultaat 3
- Kwetsbare jongeren 16-27 jaar, resultaat 5

Om met elkaar de voortgang en resultaten te volgen, organiseren we tenminste 2x per jaar (waar mogelijk in combinatie met reguliere activiteiten) een bijeenkomst voor alle partners Opgroeien en Opvoeden en ook organiseren we ontmoetingen op het brede terrein van het Sociaal Domein. Op basis van de beschikbare data bouwen we met elkaar het verhaal achter de cijfers op.

In de regio Flevoland is voor resultaat 3 een overleg- en werkstructuur op bestuurlijk, beleids- en uitvoerend niveau waarin we elkaar ontmoeten en de voortgang bespreken. Jaarlijks organiseren we een symposium Zorglandschap waarbij de werkers van de lokale toegangen, maatschappelijke partners en aanbieders elkaar ontmoeten en informatie krijgen over de ontwikkelingen.

5.2. Betrokkenheid van de inwoners

Onze inwoners zijn ons uitgangspunt. We volgen hun logica en beleving. Als we werken vanuit de logica en beleving van de inwoner, moeten we weten wat er leeft, welke gedachten er zijn en welke gevoelens en ideeën leven in de samenleving. Dat betekent: het gesprek aangaan en vervolgens de handen ineen slaan en doen.

We hebben de afgelopen jaren in het sociaal domein in Dronten al mooie voorbeelden van innovatieve werkvormen en vormen van inwonersparticipatie gezien. Ook de komende jaren is de participatie van onze inwoners een speerpunt. Dat pakken we goed aan en niet alleen vanuit het sociaal domein.

Daarom gebruiken we de komende periode om samen te bepalen hoe we inwonerparticipatie gemeente breed (bestuur, management en uitvoering) zo goed en concreet mogelijk kunnen gaan vormgeven met onze inwoners en partners. De totale samenleving komt zo in verbinding met ons bestuur.

We stellen budget beschikbaar voor experimenten en initiatieven uit de samenleving die bijdragen aan de totstandkoming van de themaplannen en de uitvoering hiervan. Zo geven we ruimte aan innovatieve werkvormen zoals het vormgeven van de juiste manier van inwonersparticipatie en andere innovatieve werkvormen.

5.3. Communicatie

In Dronten vinden we het belangrijk dat kinderen gezond en kansrijk opgroeien en zich kunnen scholen en ontwikkelen. Bij deze specifieke doelgroep maken we vaak gebruik van het netwerk om het kind heen om onze boodschap te brengen. Het is daarom belangrijk dat we goed weten hoe het veld om het kind heen eruit ziet. Daarnaast moeten we goed nadenken over welke boodschap wanneer relevant is en wie de juiste intermediair is op dat moment. Tenslotte moeten we te allen tijde zorgen voor laagdrempelige en toegankelijke informatie.

6 Hoe bekostigen we de uitvoering van het thema

6.1. Meerjarenbegroting 2019 – 2022

In de programmabegroting 2019 zijn de meerjarige financiële kaders voor het sociaal domein bepaald en vastgesteld. Dit kader is leidend voor de strategie en de themaplannen. Omdat we uitgaan van 5 thema's ordenen we de inzet van de beschikbare middelen ook zo. Aan deze middelen zijn vervolgens per themaplan resultaten gekoppeld. Dit wil overigens niet zeggen dat het genoemde budget vrij te besteden is om het resultaat te behalen. In veel gevallen zijn al verplichtingen opgenomen waardoor geen (extra) ruimte voor nieuwe activiteiten bestaat. Denk hierbij onder andere aan kosten voor personeel, onderhoud en accommodaties. Budgetten uit de begroting waar geen resultaat aan gekoppeld kan worden zijn gerubriceerd onder de categorie overig.

Resultaat	Sub-resultaten	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Alle kinderen de kans bieden zich te ontwikkelen	Minder kinderen met ontwikkel- en taalachterstanden	1.394.554	1.320.727	1.295.727	1.295.727
	Minder voortijdig schoolverlaters*				
	Dekkend aanbod onderwijs	4.385.497	4.293.020	4.226.253	4.080.098
Minder kinderen maken gebruik van jeugdhulp/meer kinderen maken gebruik van een verschuiving van zwaardere naar lichtere hulp	Betere toegang tot jeugdhulp voor kinderen en gezinnen	1.909.727	1.681.301	1.782.602	1.780.602
	- waarvan beschikbaar voor transformatie	534.716	400.299	501.600	499.598
	Groei (gebruik) preventieve voorzieningen /toename (gebruik) collectieve voorzieningen	902.095	903.095	903.095	903.095
	Verschuiving van individuele voorziening naar lichtere voorziening of groepsvoorziening	4.161.492	4.028.492	3.762.492	3.714.492
Meer ouders kunnen zelfstandig voor hun kinderen zorgen	Daling kinderen in behandeld wonen/ daling jb/jr	6.449.845	6.222.645	5.975.345	5.975.345
	Het belang van kinderen staat meer centraal bij complexe echtscheidingen**				
	Meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien**				
Minder kinderen groeien in armoede op	*				
Kwetsbare jongeren beter op weg helpen zelfstandig te worden	**				

* bekostiging is opgenomen in het themaplan Participatie

**te bekostigen uit de beschikbare middelen jeugdhulp (budget voorzieningen)

6.2. Investerings 2019-2022

Dit themaplan is opgesteld binnen de kaders van de Begroting 2019 en bevat de uitwerking van een deel van de maatregelen die volgen uit het gekozen scenario. Hiermee willen we de besparingen realiseren om binnen de gestelde kaders te komen en te blijven. Om deze besparingen structureel te kunnen realiseren en om in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen, zijn (meerjarig) incidentele investeringen nodig. Voor het themaplan Opgroeien en opvoeden betreft dat onder andere investeringen in:

- Ontwikkeling van flexibele leerlijnen en leer/werkplekken
- Tussenvoorziening PO en VO
- Voorschoolse tussenvoorziening
- Versterking onderwijs jeugdhulp
- Woonstart

Het gaat in de periode 2020-2022 nadrukkelijk om meerjarig incidentele investeringen, waarvan we de effecten in 2021 evalueren. Op basis van die evaluatie wordt bepaald of en zo ja wat er nodig is voor 2023 en verder.

Voor de jaren 2020-2022 wordt een beroep gedaan op de begroting (algemene reserve).

6.3. Risico's

De sturing op de jeugdhulp, met name op de instroom en doorstroom en de kosten, is geen eenvoudige opgave, zeker omdat uit de landelijke monitor blijkt dat de vraag per jaar fluctueert in heel Nederland (2017 groei van 20% en 2^e helft 2018 daling ten opzichte van de 1^e helft 2018). Er zijn blijkbaar autonome ontwikkelingen die de instroom beïnvloeden.

Om de kosten beheersbaar te houden is in 2018 gestart met de uitvoering van de afgesproken ombuigingen. De regionale aanbesteding jeugdhulp met verblijf, met de opdracht om te komen tot nieuwe vormen van (deeltijd)verblijf en 50% afname van behandeld wonen, is eind 2018 afgerond. De besparing die dit moet opleveren, loopt op tot € 600.000 in 2022.

De besparingen op interne personeelskosten en preventie worden vanaf 2019 gerealiseerd. Deze besparingen worden gedaan vanuit de afname van incidentele middelen en gaan niet ten koste van het structurele aanbod.

Onder het resultaat 'Minder kinderen maken gebruik van jeugdhulp/meer kinderen maken gebruik van een verschuiving van zwaardere naar lichtere hulp' zijn de acties opgenomen die moeten leiden tot lagere instroom en goedkopere instroom in de jeugdhulp. De beoogde besparing loopt op tot € 855.000 in 2022.

De gemeente is verantwoordelijk voor de financiering van de verlengde pleegzorg. Het rijk stelt dat de kansen van deze jongeren door de verlenging worden vergroot en dat gemeenten zo uiteindelijk kosten besparen. Er zijn dan ook geen extra middelen hiervoor beschikbaar gesteld.

Het rijk onderzoekt in 2019 of de leeftijdsgrens voor overige vormen van jeugdhulp ook verlengd moet worden naar 21 jaar. Vooruitlopend hierop is gemeld dat hiervoor geen extra middelen beschikbaar worden gesteld vanuit het Rijk.